

Қызылорда медициналық жоғары колледжі

Педагогикалық кеңес
отырысында қаралды
Жаттыға № 1
"01" 03 2025

БЕКТЕМІНГ
Жекендік директоры
А.Калмақова
09/03/2025

**Аккредитация кәсіптік (АКК) бағалаушыларының
өкілетті «Форманы» нысаны**
II кезең (11 қол жазбалы) мерзімі - 2025-2026 оқу жылы

Іс-шараның атауы	Кезең
Оқу мерзімі	I семестр 01.09.2025-31.12.2025
Арнайы аттестация	01.01.2026
ОБП	11.15.18.01.2026 ж
Классы демеулік	II семестр 19.01 - 01.02.2026 ж
Оқу мерзімі	02.02-29.03.2026 ж
Мергенің аты	29.03-01.04.2026 ж
ДАТ	01.04-14.06.2026 ж
Қорытынды аттестация	15.06-28.06.2026

Мерекелер

Қазақстан Республикасы күні/Дем. Республика	25.10.2025
Қазақстан	16.12.2025
Тәуелсіздік күні/Дем. Независимости	16.12.2025
Жаңа жыл/ Новый год	01.01.01.01.2026
Туған күні/ День рождения (выходной день)	07.01.2026
Халықаралық әйелдер күні / Международный женский день 8 марта	08.03.2026
Наурыз мейрамы	21.03-23.03.2026
Қазақстан халықтарының бірлігі күні	01.05.2026
Дем. еліміздің тәуелсіздігі Қазақстан	07.05.2026
Отан қорғаушылар күні/День защитника Отечества	07.05.2026
Жеңіс күні/День победы	09.05.2026

Барлық атталар: Теориялық оқыту – 21 апта

Директордың орынбасары Б.Е. Абжанова

Қызылорда медициналық жоғары колледжі

Педагогикалық кеңес
отырысында қаралды
Жаттыға № 1
"01" 03 2025

БЕКТЕМІНГ
Жекендік директоры
А.Калмақова
09/03/2025

**Аккредитация кәсіптік (АКК) бағалаушыларының
өкілетті «Форманы» нысаны**
II кезең (11 қол жазбалы) мерзімі - 2025-2026 оқу жылы

Іс-шараның атауы	Кезең
Оқу мерзімі	I семестр 01.09.2025-31.12.2025
Арнайы аттестация	01.01.2026
ОБП	11.15.18.01.2026 ж
Классы демеулік	II семестр 19.01 - 01.02.2026 ж
Оқу мерзімі	02.02-01.03.2026 ж
Мергенің аты	11.05-17.05.2026 ж
Арнайы аттестация	18.05-31.05.2026 ж
ОБП	01.06-28.06.2026 ж
Жаңы демеулік	29.06-31.08.2026

Мерекелер

Қазақстан Республикасы күні/Дем. Республика	25.10.2025
Қазақстан	16.12.2025
Тәуелсіздік күні/Дем. Независимости	16.12.2025
Жаңа жыл/ Новый год	01.01.01.01.2026
Туған күні/ День рождения (выходной день)	07.01.2026
Халықаралық әйелдер күні / Международный женский день 8 марта	08.03.2026
Наурыз мейрамы	21.03-23.03.2026
Қазақстан халықтарының бірлігі күні	01.05.2026
Дем. еліміздің тәуелсіздігі Қазақстан	07.05.2026
Отан қорғаушылар күні/День защитника Отечества	07.05.2026
Жеңіс күні/День победы	09.05.2026

Барлық атталар: Теориялық оқыту – 30 апта

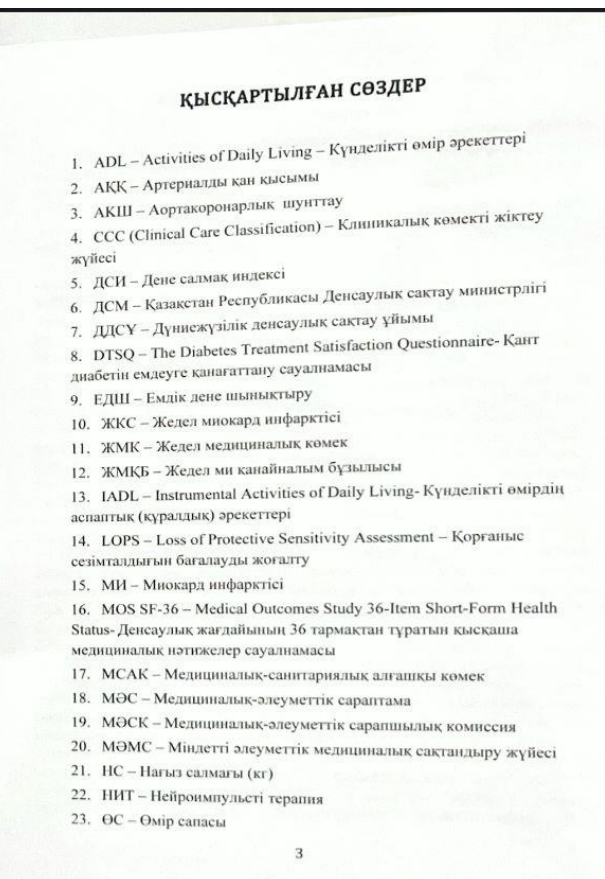
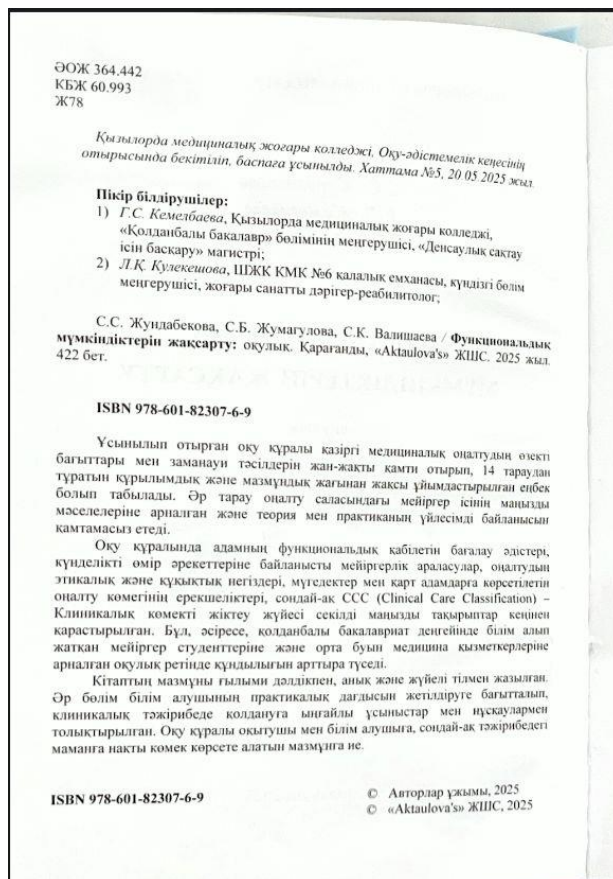
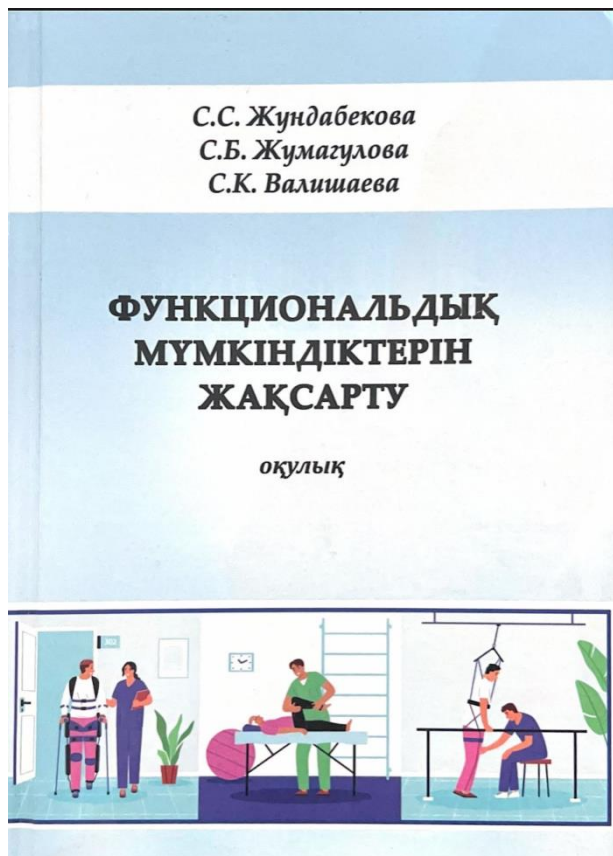
Директордың орынбасары Б.Е. Абжанова

Қосымша №5

2025-2026 оқу жылы бойынша оқытушының оқулық, оқу құралы немесе әдістемелік нұсқаулық әзірлеуі жайлы мәлімет

p/c	Оқытушы аты-жөні	Баспа атауы, таралымы жайлы мәлімет	Баспаның санаты (халықаралық, республикалық, облыстық, жергілікті)	Мерзімі
1	Сулейменова Г.А Ақбаева А.Т	“Жалпы патология” дәрістер жинағы оқу құралы	Республикалық	Наурыз 2026 жыл
3	Биболатова С	«Collaborative Learning – Топтық жұмыс арқылы оқыту» атты әдістемелік құрал	республикалық "Medet GROUP" ЖШС	2026ж

4	Биболатова С	«AI-химия зертханасы: Оксфордтық технологиялар негізінде жасанды интеллект көмегімен эксперименттік дағдыларды дамыту» атты авторлық бағдарлама	республикалық "Medet GROUP" ЖШС	2026ж
5	Кирабаева Л.С. Асайынова Ү.Т.	Анатомия, физиология негіздері	Республикалық	2026ж
6	Қындыбаева Жанна Раушанбековна	Тұлғатану бағыты: тарихи кейіпкерлердің өмірін зерттеу арқылы құндылыққа тәрбиелеу (авторлық бағдарлама)	республикалық "Aktaulova s" ЖШС	2026 ж
7	Акимниязова Н.Д., Балмаханова А.Е.	Отбасылық күтім. Балаларға күтім жүргізу саласына арналған оқулық	республикалық "Aktaulova s" ЖШС	2026 ж.
8	А.С.Маханбетова	Особенности методики изучения профессиональной лексики в казахской аудитории на специальностях "Сестринское дело", "Лечебное дело" (учебно-методические рекомендации)	республикалық "Medet GROUP" ЖШС	2026ж
9	Г.А.Нуратова	Эффективное применение нейросетевых технологий при обучении русскому языку и литературе (авторская програма)	республикалық "Medet GROUP" ЖШС	2026ж
10	Жундабекова С С Жумагулова С Б Валишаева С К	Функциональдық мүмкіндіктерін жақсарту	"Aktaulova s" ЖШС	2025ж
11	Байғабылова Л Т	«Білім беру үдерісіндегі жасанды интеллект негіздері» факультативтік сабақтың оқу жұмыс бағдарламасы 24/1.	ҚМЖК	2025
12	Байғабылова Л Т	«Мейіргерлік технологиялар» І.ІІ том,оқу құралы	«Medet Group» ЖШС ҚР Қарағанды қаласы, Сәтпаев 19	2025 ж
13	Жундабекова С С Жумагулова С Б Мусабаева С Б	Студенттің ғылыми-зерттеу жұмысының алгоритмі	ҚМЖК	2026 ж
14	Дуйсенова А.Ж.	Информатикадан дәрістер жинағы (медицина оқу орындарына арналған).	Қарағанды. «Aktaulova's» ЖШС.	2025ж
15	Дуйсенова А.Ж., Сеилханова К.Н.	Информатика пәнінен тесттер жинағы	Қарағанды. «Aktaulova's» ЖШС.	2025ж

*Акимниязова Н.Д.,
Балмаханова А.Е.*

ОТБАСЫЛЫҚ КҮТІМ

*Балаларға күтім жүргізу
саласына арналған оқулық*

Акимниязова Н.Д., Балмаханова А.Е.

ОТБАСЫЛЫҚ КҮТІМ

*Балаларға күтім жүргізу
саласына арналған оқулық*

Қарағанды, 2026

ӘОЖ 613.95
КБЖ 51.289.3
А34

Рецензенттер:

1. А.Ш. Алыязарова, Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрі, медицина ғылымдарының докторы;
2. З.А. Байбосынова, «Астана медицина университеті» КеАҚ мейіргер ісі мектебінің деканы, медицина ғылымдарының кандидаты, мейіргер ісі кафедрасының доценті;
3. С.С. Жұндабекова, Қызылорда медициналық жоғары колледжі, арнайы терапиялық пәндер бірлестігі жетекшісі, педагог-зерттеуші.

Акимниязова Н.Д., Балмаханова А.Е. / **ОТБАСЫЛЫҚ КҮТІМ. Балаларға күтім жүргізу саласына арналған оқулық.** Қарағанды, «Aktaulova's» ЖШС. 2026 жыл. 225 бет.

ISBN 978-601-82307-5-2

Бұл оқулық Мейіргер ісінің қолданбалы бакалавриат білім бағдарламасының 1,6 жылдық курсы бойынша білім алушыларының «Отбасылық күтім» модульінің балаларға күтім жүргізу саласын меңгеруіне арнап құрастырылған.

Оқулық алты тараудан тұрады. Бала шақтағы ауруларды ықпалдастырып жүргізудің Ұлттық бағдарламасының енгізілу мақсаты, аталған стратегия бойынша бала жағдайын бағалау қадамдары баяндалған. Екі айға дейінгі және екі айдан бөсе жасқа дейінгі балалар денсаулығын басқарудың жеке жоспарын әзірлеудегі клиникалық -диагностикалық критерийлер жайлы айтылған. Жана туған нәрестеге туыла салысымен жүргізілетін күтім, нәрестені жандандыру қадамдары және амбулатория жағдайында жиі кездесетін нәрестелер мәселелері толық қамтылған. Науқас балаларды іріктеу, шұғыл және басты белгілерді бағалау сұрақтары баяндалған. Оқулықта балалардағы ауырсыну синдромдарын жүргізу және патронаж қызметінің әмбебап-прогрессивті моделі бойынша ЮНИСЕФ-тің ресурстық модульдері мазмұны да баяндалған.

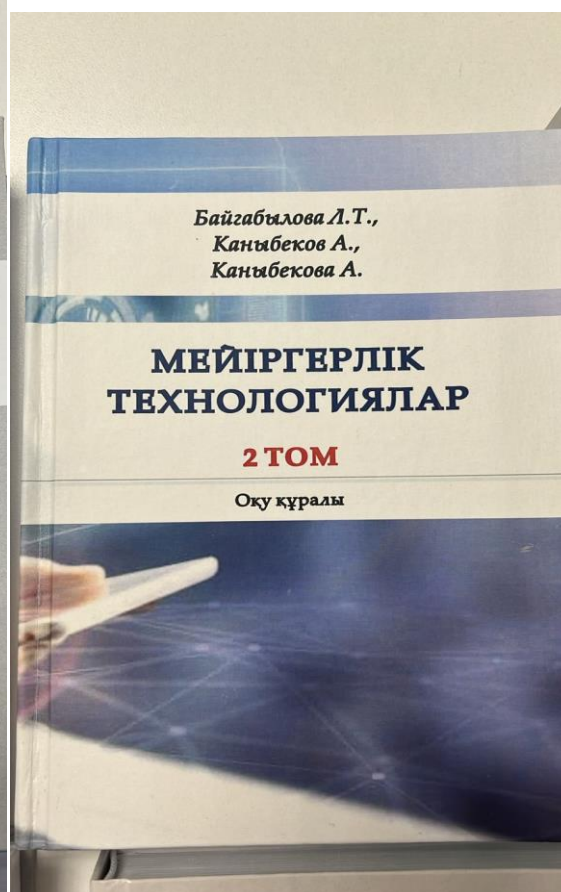
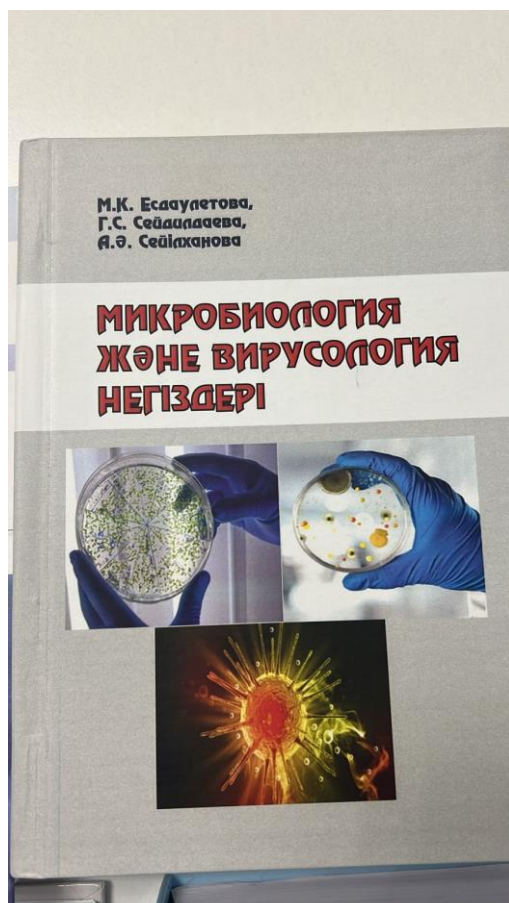
*Қызылорда облыстық оқу орталығы (әдістемелік кабинет) жанындағы сараптамалық кеңес отырысы шешімімен Бекітіліп, тарауға ұсынылды.
Хаттама №1, 3-4 ақпан 2026 жыл.*

ISBN 978-601-82307-5-2

© Авторлар ұжымы, 2026
© «Aktaulova's» ЖШС, 2026

Алғысөз

Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және еңбекке қабілеттілікті қамтамасыз ету министрлігінің 23.07.2014 жылғы №417 бұйрығына сәйкес 1-кыркүйегінен республикадағы колледждердің алғашында эксперимент тәртібінде, кейінірек толыққанды бакалавриат білім бағдарламасы енгізілетін, ақпаратты сыни тұрғыда талдай алатын сүйенетін, ақпаратты және дәлелді мейіргерлік практикамен басқара алатын және дәлелді мейіргерлік практикамен күндесін көздейтін қауіпсіз күтім жүргізетін, яғни кеңейтілген мейіргер ісінің мамандарын даярлау білім негізгі мақсаты ретінде қарастырылды. Дәлелді мейіргер ісіндегі менеджмент, Бастапқы медициналық көмектегі мейіргер ісі, Паллиативті көмек, Дәлелді Пациенттерді оқыту, Мейіргер ісіндегі тақырыптарындағы модульдер сияқты Отбасылық бағдарламасы құрамындағы жаңалық болып табылатын негізделген білім бағдарламасын құрастыру арқылы алдымен, денсаулық сақтау саласының ағымдағы тенденциясын зерделеп, өзекті тақырыптарды бағдарламаның мазмұнына енгізу бойынша жұмыс жүргізіліп, күтім пәні жүкті әйелдерге және балаларға күтім жасауға бағытталған. Дүниежүзі бойынша жүкті әйелдердің жастағы балалардың дамуы мен денсаулығын қамтамасыз ету болып саналатындығы ескерілді. 1990 жылдан бері «Бала шақтағы ауруларды бағалау стратегиясын және патронаж қызметінің әмбебап негізге алып балаларға күтім жүргізу бағдарламасының алдын алатындығы тәжірибе, құрамында аталған тараулардың толық қамтылуы кеңейтілген практика мейіргерлерінің күнделікті қолданысына ие болатынына сенімдіміз. Оқулықтағы күтім ғана қамтылғанын ескере келе, жүкті әйелдерге толықтыру жұмыстары алдағы уақытта іске асырылуына Оқулық алғаш рет құрастырылып отырғандықтан пікірлеріңізді қабылдауға дайынбыз.

Қосымша №6 (үш жақты)

БІРЛЕСІН ЖҰМЫС ЖҮРГІЗУ
КЕЛІСІМ - ШАРТЫ

Қызылорда қаласы

54

«13» 09 2025ж.

Қызылорда облысының денсаулық сақтау басқармасының «Қызылорда медициналық жоғары колледжі» ШЖК КМК бұдан әрі аталуы – «Медициналық білім беру ұйымы» колледжі директоры Қалмақова Жанар Амангелдіқызы жарғы негізінде әрекет етуші бір жақтан, ЖК Күлеева «Бибіңір» дәріханасы бұдан әрі аталуы «Дәріхана» директоры Күлеева Гуасара Амангелдіевна негізінде әрекет етуші, екінші жақтан және білім алушы Құдабай Мөлдір Асқарқызы 14.02.2006 жылы туылған Қызылорда қаласы Араз ауданы Көне қаратерен ауылы үй тұрғыны, бұдан әрі аталуы «студент» үшінші жақтан бірлесіп аталуы «Тарихтар», жеке алғанда, жоғарыда көрсетілгендер немесе «жақтар», кәсіптік практиканы ұйымдастыру мен өткізу қандаларын және техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдары үшін практика базалары ретінде кәсіпорындары (ұйымдары) айқындау қағидаларын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2016 жылғы 29 қаңтардағы №107 бұйрығы және облыстық денсаулық сақтау басқармасының 03.12.2019 жылғы №764-шы «Қызылорда медициналық жоғары колледжінің өндірістік тәжірибе базаларын бекіту туралы», бұйрығына сәйкес томендегі міндеттері бойынша осы келісім – шарт жасалды.

1. Терминдер және анықтамалар:

1. Келісім – шартта төменде көрсетілген ұғымдар келесі мағынаны білдіреді:
- 1) «Келісім – шарт» – Қазақстан Республикасының нормативтік-құқықтық актілеріне сәйкес, медициналық оқу орны, клиника және білім алушы арасындағы жасалған азаматтық-құқықтық акт, келісім-шартқа отырушы тараптармен жазба түрінде бекітіліп, кәсіптік құжаттармен толықтырылған;
  - 2) «Ереже», Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2016 жылғы 29 қаңтардағы №107 «кәсіптік практиканы ұйымдастыру мен өткізу қағидаларын және техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдары үшін практика базалары ретінде кәсіпорындарды (ұйымдарды) айқындау қағидаларын бекіту туралы» бұйрығымен бекітілген;
  - 3) «Базалық бөлімдер» – Білім беру мекемесінің «оқу бөлмелері» орналасқан мамандандырылған клиникалық бөлімдер, зертханалар және клиниканың қосалқы бөлімдері;
  - 4) «Студент»-«Фармация» мамандығы бойынша дәріс алатын студенттері;
  - 5) «Құрал-жабдықтар» – Келісім-шартқа отырушы жақтар білім беру және емдеу процесіне қажетті медициналық құрал-жабдықтар, медициналық бұйымдар, оқу құрал-жабдықтары;
  - 6) «оқу бөлмелері» – Оқу процесі үшін білім беру ұйымы пайдаланылатын клиниканың оқу бөлмесі;
  - 7) «келісім шартта көрсетілген қызметкерлері» – келісім шарт немесе сенім қатынасы сәйкес келісім – шартта көрсетілген жақтардың атынан еңбек қызметін жасайтын адамдар.

2. Қосымша түсініктемелер:
Келісім – шарт тармағында көрсетілген кейбір түсініктемелер, ҚР «Білім туралы» Заңына және «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау саласы» кодексіне сәйкес алынған.

2. Келісім – шарт мәні

3. Келісім – шартқа сәйкес қызмет етуші жақтар өздерінің зияткерлік, еңбектік, материалдық және басқа да қуәтерін келісім – шартта көрсетілген жұмыстарды орындау үшін, бірігіп қызмет атқаруға міндеттенеді.
4. Келісім – шартта көрсетілген уақыт аралығында «клиника» білім беру ұйымының клиникалық базасы болып табылады.
5. Келісім – шарт екі жақтың қарым – қатынасы негізінде бірігіп қызмет жасауын дәлелдейтін негізгі құжат болып табылады.
- Екі жақтың бірігіп қызмет жасауының кейбір шарттары, ҚР заңына қайшы келмейтін, келісім – шартқа қоса тіркелетін жұмыс бағдарламасында және азаматтық – құқықтық келісім – шарт негізінде арнайы хат алмасу арқылы жүргізіледі.

Екі жақтың бірігіп қызмет жасауының кейбір шарттары, ҚР заңына қайшы келмейтін, келісім – шартқа қоса тіркелетін жұмыс бағдарламасында және азаматтық – құқықтық келісім – шарт негізінде арнайы хат алмасу арқылы жүргізіледі.

6. Келісім-шартқа қол қою:

- 1) екі жаққа қаражылық және басқа да міндеттер жүзеге асырылғаннан кейін келісім-шартқа немесе жазба түрінде тіркелген қосымшада көрсетілген міндеттері орындауға ғана жүрмейді;
- 2) екі жақтың өз бетінше өндірістік-шаруашылық жұмыс жасауына, үшінші жақпен келісім-шартқа отырушы және басқа ұйымдармен қарым-қатынас жасауына қарсылық жасайды.

3. Клиникада оқыту үшін бағыты және мазмұны

7. Клиникада жүргізілетін оқытудың негізгі мақсаты – Қолданбалы бакалавриат «Мейрбіне ісі» мамандығы бойынша дәріс алатын студенттерде кәсіби тәжірибелік іс-шаралары қамтамасыз ету, оқу бағдарламасына сәйкес, жалпы және кәсіби құрап тәжірибесін игеру.
8. Клиникада оқу практика бағдарламасына және оқу жоспарына сәйкес жоспарлы түрде жүргізіледі. Клиникалық практика жүргізілуінің әр бөлімінің бағыты, мазмұны, бағалауы оқытушы тәсілдер, практика жетекшісі (бас мейрбіне), тәлімгер (ментор) (тәжірибелі мейрбіне) және студенттің қатысуымен анықталады.

Келісім – шартқа отырушы жақтардың міндеттері және жауапкершіліктері.

4. Білім беру ұйымының міндеттері және жауапкершіліктері.
9. Қолданбалы бакалавриат «Мейрбіне ісі» мамандығы бойынша оқу бағдарламасының негізгі бөлімі болып табылатын клиникалық және пәннен тыс өндірістік тәжірибелік жоспармен дайындалып және бекітеді, клиникамен бірлесіп практика бағдарламасын, мазмұнын, атқарылатын жұмыстардың түрлерін және практика қорытындысын анықтайды;
10. Оқу жоспарының орындалуына әкімшілік тарапынан басшылық жасайды. Емтиханардың жүргізілуіне, студенттердің бағалауына, тәлімгердің (ментор) студентпен бірге оқу процесіне қатысуын жауап береді.
11. «Қолданбалы бакалавриат» бағдарламасы бойынша дәріс беретін пән оқытушыларының ішінен клиникалық практиканың жүргізілуіне басшылық жасайтын оқытушыны тағайындайды.
12. «Қолданбалы бакалавриат» бағдарламасының жоспарына сәйкес (оқу жоспары, оқу процесінің кестесі), жүргізілетін тәжірибелік сабақтардың уақытын белгітейді.
13. Клиникалық базаларда жүргізілетін практикалық сабақтардың жоспары сай уақытылы өткізілуіне, оқу бағдарламасының орындалуына басшылық жасайды, соған ішінен еңбек қауіпсіздігі, тіршілік қауіпсіздігі және өрт қауіпсіздігі ережелерінің таламға сай орындалуын қамтамасыз етеді.
14. «Қолданбалы бакалавриат» бағдарламасы бойынша оқытын студенттердің еңбек құқығының сақталуына басшылық жасайды. (ҚР еңбек кодексінің ережелерін сақтауы)
15. Емдеу мекемесінен бекітілген практика басшысымен, тәлімгермен (наставник) бірлесіп отырып, практика оту барысында студенттердің жалпы және кәсіптік құрапкерлік талаптарын игеруіне баға береді;
16. Практика оту барысында дәлелдейтін міндетті іс құжаттарды (күнделік, есеп, пікір, міндетке) және бағалау түрлерін клиникамен келісіп, бірлесіп жасайды;
17. Білім алушылардың клиникалық практика оту кезінде әрбір курстық модуль бойынша жалпы және кәсіби құрапкершілікті меңгеріп тәлімгерімен және Мемлекеттік қорытынды аттестацияға жіберуі шарты болып табылатын құжаттың бұйрық беруге ұсынады.
18. Оқытушы (тәлімгер)
- 18.1. Студентке қобалжатын талап, ұсынылған оқу әдебиеті, клиникалық практиканың үй-мадестері және жүргізілу есебі бойынша, інструктаж жүргізеді;
- 18.2. Практика оту барысында студентке әдістемелік көмек көрсетеді, практиканың уақытылы және мазмұнына сәйкес жүргізілуіне басшылық жасайды;
- 18.3. Клиникада студенттердің практика отуына дұрыс жағдайдың жасалуына басшылық жасайды. Олармен еңбектің ортау, техника қауіпсіздігі және емдеу мекемесінің ішкі тәртіп ережелерін сақтау жөнінде інструктаж жүргізеді.
- 18.4. Үш жақты таламға сәйкес (практика жетекшісі, практика тәлімгері – ментор және студент) бірлесіп отырып, студенттердің оқу процесін, алған білімдерін жұмыс орындау бағалайды;
- 18.5. Практика жетекшісі, практика тәлімгері – ментормен бірлесіп отырып, оқытушылардың практика барысында алған білімдерін, игерген іс – шараларын бағалайды;

- 5. Емдеу мекемесінің (клиникалық) міндеттері және жауапкершіліктері**
19. «Мейігер ісі» мамандығы қолданыла бекваларияттан жасалдығын білім беру бағдарламасы бойынша оқыту білім алушының емдеу - профилактикалық мекемедегі жұмыс орнында сақталуын қарастыруды қамтамасыз ету.
  - 19.1. Білім алушының оқудан толық курсы бітірген соң, оқуға дейінгі жұмыс орнына қайта асырауына күнделікті жасау.
  20. Клиника - жалпы практикаға бағытталып жасауға, студентке үйретуші - жетекші болуға, үйретуші кабинеттер тәжірибелі мейірімілерді тағайындауға;
  - Практика басымы - практика жетекшісі/менторі кабинетте жүргізілетін практикалық сабақтарды жасауына, клиникалық, дилемма және практика сабақтарының жүргізілуін клиника атымен бағалауына. Клиника оқу орнына емдеу мекемесінің жұмыс жасау тәртібі, қоршаған ортасы және қызметтік міндеттері туралы ақпарат береді. Клиника жетекшісі, практика жетекшілерінің, мекеме қызметкерлерінің келісім - шартта көрсетілген және клиникалық, дилемма және тәжірибе сабақтарының жүргізу барысында өзі міндеттерін толық орындауын қалағандай.
  - Өр студенттің сапалы практика өтуі үшін, жұмыс орнында есебін қалай ұйымдастыру қажеттілігі жөнінде шешім шығарады.
  21. Практика басымы
  - 21.1. «Медициналық іс» біліктілігі бойынша қолданыла бекваларият білім бағдарламасына сәйкес клиникалық практиканы ұйымдастыруға және өткізуге қатысады.
  - 21.2. Тәлімгерлік оқуға да білім беру оқу орнымен жетекші-ментор біресе отырып ұйымдастырылады.
  - 21.3. «Медициналық іс» біліктілігі бойынша қолданыла бекваларият білім бағдарламасына және клиникалық практиканы өту кестесіне сәйкес студенттерді жұмыс орнына орналастырады.
  - 21.4. Студенттерді нақты жұмыс орындарымен және клиникалық жұмыс қаралыммен, мысалымен, міндетпен, ішкі тәртіп ережелерімен таныстырады.
  - 21.5. Студенттерге тәжірибе бағдарламасында қаралған міндеттерді орындауға, практика маңыстығын толық көлемде меңгеруіне тиісті мақсат жасайды.
  - 21.6. Студенттердің клиникалық тәжірибе өту кезінде меңгерген жалпы және кәсіби құзыреттілігін бағалау материалдарын құрастыруға қатысады.
  - 21.7. Оқушымен/тыоитормен біресе отырып, студенттердің практика өту кезінде алған жатты және кәсіби құзыреттілігін өткізгенін бағалауды ұйымдастыруға қатысады.
  - 21.8. Студенттердің клиникадағы ішкі тәртіп ережелерімен және жұмыс орнында қауіпсіздікті сақтау, өртен қорғау ережелерімен таныстырады, есік қорғау талаптары бойынша нұсқау жүргізеді.
  - 21.9. Есік қорғау талаптары және санитарлық ережелеріне сәйкес студенттерді тәжірибе өту кезінде қауіпсіздігін қамтамасыз етеді.
  - 21.10. Тәлімгер-ментордың жұмысын бақылайды.
  - 21.11. Студенттермен және ментормен біресе отырып практика өту сапасын анықтау және анықталған кемшіліктерді жою туралы жиналыс өткізеді, студенттерді клиникалық қоғамдық өміріне тартыды.
  - 21.12. Клиникалық практика өту қорытындысы бойынша аттестацияға қатысады.
  22. Тәлімгер-ментор.
  - 22.1. «Медициналық іс» біліктілігі бойынша қолданыла бекваларият білім бағдарламасына сәйкес клиникалық тә. ірібесін ұйымдастыруға және өткізуге қатысады.
  - 22.2. Жұмыстың түрі бойынша студенттерді жұмыс орнымен қолданысқа етеді.
  - 22.3. Студенттердің практикалық іс - мақалалары игеру деңгейін тексереді, практикаға қатысуын, білімге қызығушылығын, практикалық сабақтардың құндылігі сапалы жүргізілуін жүйелі тексеріп және күнделікке қол қояды.
  - 22.4. Студенттердің және тәлімгерлердің орындауына, практика есебін қажетті біліктілік материалдарын жинақтауға көмек көрсетеді және бітіру кезінде біліктілігін анықтау жұмысына қатысады.

- 22.5. Білім алушылардың практика өту кезіндегі жұмысты орындау сапасын қалағандай, студенттің игеру құзыреттілігі деңгейін сипаттай отырып, орындаған практика, туралы пікір береді.
- 22.6. Қажеттілігіне қарай аптасына 1 реттен кем емес жиілікпен практика басымы (жауапты тұлға) практика күнделіктерін тексереді, қол қояды.
- 22.7. Практика қорытындысы бойынша білім алушыларға өндірістік міндетке берді, міндетке жұмыс сапасына баға береді, практика бағдарламасының орындау нәтижесін, кәсіби білімі мен біліктілік сапасын, білім алушылардың өндірістік және қоғамдық жұмысқа көзқарасын және олардың практикалық іс - маңыстықты меңгеру деңгейін көрсетеді.

- 6. Студенттердің мақсаты мен жауапкершіліктері**
23. Студент қолданыла бекваларият бағдарламасына қарастырылған практика бағдарламасын сапалы және толық орындайды.
  24. Бітірушінің біліктілік жұмысына қатысты материалдарды жинақтайды және жүзелейді.
  25. Клиникалық жұмыс кестесін, тәртібін және орындалатын жұмыстар туралы мәліметтері және қауіпсіздік ережелерін сақтайды.
  26. Клиникалық практиканың ұйымдастырылуы жөнінде оқытушы - тыоиторден, практика ж. текшісінен және клиникадағы тәлімгер ментордан кеңес алады.
  27. Клиникалық практика өтуі бойынша практика күнделігін жазба түсіреді және оны практика басымына, тәлімгер - менторға жазбаша есебін, тапсырмаларды орындағаны жөнінде күнделігін көрсетеді.
  28. Есік қорғау ережелерін, техника қауіпсіздігі ережелерін және өндірістік санитария ережелерін қатаң сақтайды.

- 7. Қауіпсіздік ереже**
29. Клиника (емдеу мекемесі) қауіпсіздік ережелерін заңнамалық сәйкес оқушының клиникалық тәжірибесін өтуіне және аттестацияға жауапты. Студент клиникалық жұмыс шарттарымен, өндірістің, есікпен адіе-тәсілдерімен танысуы қажет. Клиника жұмыс шарттарының сақталуына, жабықтарға бақылау жасауға және нұсқаларды ұйымдастыруға жауапты.

- 8. Келісуі қажет ететін өзге сұрақтар**
30. Егер студент білімшенің тәртібін, қауіпсіздік ережелерін сақтама, өрескел немқұрайлық нәтижесін клиникалық мүлкіне, қызметкерлеріне және науқастарына нұқсан келтірсе, онда клиника студенттің тәжірибе өтуін тоқтатуға құқылы. Дәу болған жағдайда білім беру мекемесі студентті басқа клиникаға ауыстыруға құқығы бар.

- 9. Келісім шарттың мерзімі және оның бұзылуы**
31. Бірлесін жұмыс жасау туралы келісім шарт үнемі күшінде болады. Егер екі жақтың біреуі бірлесін жұмыс жасау туралы келісім шартты бұзғысы келсе, жазбаша ескерту алғаннан кейін шартты бұзу өз күшіне екі аптадан кейін өнеді.

- 10. Екі жақты бірлескен нұсқау**
32. Егер басқасы жазбаша келісім шартпен қаралмаса, онда мекеме және екі жақты бірлескен нұсқау, соның ішінде құқықтық шартты жүргізу жұмысы тапсырыс берушіне және серіктестерге жүктеледі:
    - клиникаға, оның ішінде халыққа медициналық көмек көрсету;
    - білім беру мекемесіне, оның ішінде «Медициналық іс» біліктілігі бойынша қолданыла бекваларият білім бағдарламасына.
  33. Өрекеттілік мақсатында екі жақты шартта жауапты тұлғалар тағайындалады:
    - білім беру мекемесінен - оқытушы-тыоитор;
    - клиникадан - практика жетекшісі және тәлімгер-ментор.

- 11. Сапалы білім беру процесінің шарттары**
34. Оқу процесін тиісті ұйымдастыру мақсатында Клиника келесі шарттарды міндетіне алады:
    - 1) оқу кабинеттерін білім беру ұйымына бекітуге;
    - Бекітілген оқу кабинеттер Қазақстан Республикасының күші бар заңнамасына, санитарлық нормалармен ережелерге сәйкес болуы тиіс;
    - 2) Клиника қамтамасыз етеді;

2025-2026 оқу жылы бойынша ғылыми тәжірибелік конференциялар мен байқау жинақтарындағы мақалалары туралы мәлімет

№	Оқытушы аты-жөні	Мақала тақырыбы	Баспа атауы	Мерзімі	
Халықаралық					
1	Алтаева Гүлжан Рамазанқызы	МЕЙІРБИКЕЛІК ТӘЖІРИБЕДЕ ЗАМАНАУИ ЦИФРЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫ ЕНГІЗУ ТЕЛЕМЕДИЦИНА, МОБИЛЬДІ ҚОСЫМШАЛАР, АҚПАРАТТЫҚ РЕСУРСТАР ЖӘНЕ ЖАСАНДЫ ИНТЕЛЛЕКТ	Международный научно-практический журнала «В мире науки и образования»	15.02.2026 ж	
2	Әлиәкбар Қамарсұлу Махмұтқызы	Ахмет Байтұрсынұлы еңбектерінің қазақ тілін оқытудағы рөлі	Қорқыт Ата атындағы Қызылорда университеті «Жиенай» баспасы	2026жыл	
3	Кушербаева Толкын Бектаевна	Стоматологиядағы жасанды интеллект дәстүрлі және инновациялық әдістердің үйлесімі	“Best teachers kz” халықаралық ғылыми педагогикалық әдістемелік журнал	09.09.2025ж	
4	Оразбекова Салтанат Мейірбекқызы	Онкологиялық аурулардың алдын алу бойынша колледж базасындағы ағарту жұмыстары	Көкшетау жоғары медициналық колледжінің 75 жылдығына арналған, АРОСР 13ші аймақтық халықаралық конференциясының материалдар жинағы	11. 2025ж	.
5	Зейнебай Гүлзира Ермұратқызы	Геронтологиядағы мейіргерлік күтім пәнінде мейіргерлік күтімді ұйымдастыру	“Ізденіс жолы” ғылыми, ақпарат-танымдық, педагогикалық журналы №56(1) наурыз	1 наурыз 2026	
9	Ақбаева А.Т Эркинова Ш.Б	Студенческая наука и практическая подготовка как фундамент качественной медицинской помощи в будущем	“Денсаулық сақтау жүйесіндегі жас мамандар : Медициналық колледждердің халықаралық диалогы” тақырыбындағы халықаралық ғылыми - тәжірибелік студенттік конференция материалдарының жинағы	23-24 сәуір 2026 жыл 230 бет	
10	Биболатова С	AI химия зертханасы: Оксфордтық технологиялар негізінде жасанды интеллект көмегімен эксперименттік дағдыларды дамыту	«Ағартушы алаңы» халықаралық ғылыми – практикалық журналы, 1 – бөлім, 2025 ж	1.11.2025ж	

11	Жундабекова С С	Медициналық білім берудегі дәстүрлі және цифрлық ортада оқытудың ерекшеліктері (жасанды интеллект элементтерімен)	УДК 61 ББК 74:5 М42 КГП на ПХВ "Государственный высший медицинский колледж им.Д. Калматаева" УЗ области Абай	27.11.2025г	
12	Байғабылова Л Т	Медициналық білім беру ұйымында NEARPOD платформасын басқару құралы ретінде қолдану әлеуеті.	УДК 61 ББК 74:5 М42	27.11.2025г	
13	Дуйсенова А.Ж.	Денсаулық сақтау жүйесі үшін орта кәсіптік буын мамандарын даярлауда симуляциялық технологиялар мен цифрландыруды қолдану	Денсаулық сақтау жүйесіндегі жас мамандар: медициналық колледждердің халықаралық диалогы» тақырыбындағы халықаралық ғылыми – тәжірибелік студенттік конференция материалдарының жинағы ISBN 978 -601- 305-767-5 УДК 61:377 ББК 74.56:51 ДЗ1	23- 24.04.2026ж	
14	Акмурзаева А.К.	Иррационал теңдеулердің медицина саласында қолданылуы	Денсаулық сақтау жүйесіндегі жас мамандар: медициналық колледждердің халықаралық диалогы» тақырыбындағы халықаралық ғылыми – тәжірибелік студенттік конференция материалдарының жинағы ISBN 978 -601- 305-767-5 УДК 61:377 ББК 74.56:51 ДЗ1	23- 24.04.2026ж	
15	Акмурзаева А.К.	Тригонометриялық функцияның медицина саласында қолданылуы	«Modern teacher experience» халықаралық ғылыми-педагогикалық журналы 45 бет	2026ж	
Республикалық					
1	Махамбетова Айнура Жагипаровна	Қазақстанның тәуелсіздік жылдарындағы жастар саясатының тарихы мен маңызы	“Ізденіс жолы” ғылыми, ақпараттық-танымдық, педагогикалық журнал	01.03.2026ж	
2	Қындыбаева Жанна Раушанбековна	SOFT SKILLS - заманауи ұрпақ үшін қажетті негізгі бес дағды.	Өнегелі ұрпақ. Республикалық ғылыми әдістемелік журнал	05.01.2026ж	

3	Қындыбаева Жанна Раушанбековна	Smart Tarih Med: Білім берудің жаңа парадигмасы	Білім және инновация. Республикалық педагогикалық оқу - әдістемелік журнал.	15.05. 2026ж	
4	Жаханова Айгуль Глепалдиевна	Энергетикалық сусындар-жасырын тәуелділік пен баяу У	“Педагогика жанашырры” Республикалық педагогикалық ғылыми журнал	желтоқсан 2025ж	
5	Сейдилдаева Гаухар Сейдилдаева	Энергетикалық сусындар-жасырын тәуелділік пен баяу У	“Педагогика жанашырры” Республикалық педагогикалық ғылыми журнал	желтоқсан, 2025ж	
6	Жаханова Айгуль Глепалдиевна	Жас бойынша зертханалық диагностика ерекшеліктері	“Ізденіс жолы” ғылыми, ақпараттық, педагогикалық журналы	наурыз, 2026ж	
7	Сейдилдаева Гаухар Сейдилдаева	Жас бойынша зертханалық диагностика ерекшеліктері	“Ізденіс жолы” ғылыми, ақпараттық, педагогикалық журналы	наурыз, 2026ж	
8	Кушербаева Толкын Бектаевна	“Хирургиялық стоматология негіздері” оқулығының орта арнайы медициналық білім беру жүйесіндегі ғылыми- әдістемелік маңызы	“Ұстаз еңбегі” республикалық ғылыми-әдістемелік журналы	наурыз, 2026ж	
9	Жармаганбетова Галия Букеновна	«Ұлғайса жасыңыз, қауіптен қашыңыз»	“Ақмешіт жастары” республикалық жастар газеті	19.02.2026ж №8 (648)	
10	Сейілханова Айгерім Әкімтайқызы	«ЖАСАНДЫ ИНТЕЛЛЕКТ: МҰҒАЛІМДЕРДІҢ КӘСІБИ КҮЙЗЕЛІСІН БОЛДЫРМАУДЫҢ ЗАМАНАУИ ТЕТІГІ»	ПЕДИАТР РАЯ ӘБДЕШҚЫЗЫ КУЗДЕНОВАНЫҢ 80 ЖЫЛДЫҚ МЕРЕЙТОЙЫНА АРНАЛҒАН «САПАЛЫ МЕДИЦИНАЛЫҚ КӨМЕК — МЕДИЦИНАЛЫҚ БІЛІМ БЕРУДЕГІ ОҚЫТУ ТӘСІЛДЕРІН ЖАҢҒЫРТУ МЕН КӘСІБИ ҚҰЗЫРЕТТІЛІКТІ ДАМУ ТӘСІЛДЕРІН АТТЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ- ПРАКТИКАЛЫҚ КОНФЕРЕНЦИЯ 29 ҚАРАША, 2025	29.11.2025 138 бет	

11	Сулейменова Г.А., Акбаева А.Т	Жасанды интеллект пен цифрлық білім беруді ұштастырудың инновациялық тәсілдері	ПЕДИАТР РАЯ ӘБДЕШҚЫЗЫ КУЗДЕНОВАНЫҢ 80 ЖЫЛДЫҚ МЕРЕЙТОЙЫНА АРНАЛҒАН «САПАЛЫ МЕДИЦИНАЛЫҚ КӨМЕК — МЕДИЦИНАЛЫҚ БІЛІМ БЕРУДЕГІ ОҚЫТУ ТӘСІЛДЕРІН ЖАҢҒЫРТУ МЕН КӘСІБИ ҚҰЗЫРЕТТІЛІКТІ ДАМУЫ ТӘЖІРБЕСІ» АТТЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ- ПРАКТИКАЛЫҚ КОНФЕРЕНЦИЯ 29 ҚАРАША, 2025	29.11.2025 151 бет	
12	Биболова С	AI химия зертханасы: Оксфордтық технологиялар негізінде жасанды интеллект көмегімен эксперименттік дағдыларды дамыту	«Білім бойтұмары» республикалық ғылыми – әдістемелік журналы, 1 – бөлім , 2025 ж	1.11.2025	
13	Жундабекова С С	Терапиялық көмек көрсету дағдыларын меңгеруде "ситуациялық анализ" әдісінің тиімділігін бағалау	Астана – 2025 УДК 614.253.5 ББК 53.50 Қ18 В ISBN 978-601-305-755-2		
14	Жундабекова С С	Медициналық білім берудегі дәстүрлі және цифрлық ортада оқытудың ерекшеліктері (жасанды интеллект элементтерімен)	УДК 616.1 ББК 62.1 П23 ISBN 978-601-12-5728-2 © ҚМЖК, 2025		
15	Қалжатаева А.Ш Нурабаева Г.Н	Ішкі аурулар пәнін оқытуда жаңа білім беру технологиялары және жасанды интеллектті қолдану ерекшеліктері	ҚЫЗЫЛОРДА МЕДИЦИНАЛЫҚ ЖОҒАРЫ КОЛЛЕДЖІ		
16	Қалжатаева А.Ш Нурабаева Г.Н	ІШКІ АУРУЛАР ПӘНІН ОҚЫТУДА ИНТЕРАКТИВТІ ПЛАТФОРМАЛАР МЕН СИМУЛЯТОРЛАРДЫ ҚОЛДАНУДЫҢ ТИІМДІЛІГІ	Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау Министрлігі ШЖҚ ТҮРКІСТАН МЕДИЦИНАЛЫҚ ЖОҒАРЫ КОЛЛЕДЖІ		
17	Нурабаева Г.Н	«Мейіргер ісінің дамуы: педагогикалық инновациялар тәжірибесі мен өзекті мәселелері»	«Қазақстанның медициналық колледждері одағы» зтб астана қаласы әкімдігінің «жоғары медициналық колледж» шжқ мкк		

18	Эркинова Шохноза	Жасанды интеллект медициналық білім беруде оқыту стратегиялары, инновациялар және болашағы	«Қазақстан республикасының денсаулық сақтау министрлігі атырау облыстық денсаулық сақтау басқармасы » атырау 2025		
19	Эркинова Шохноза	Заманауи цифрлық білім беру технологиялары «Клиникалық пәндерді оқыту барысындағы цифрлық технологиялар»	«Қазақстан республикасының денсаулық сақтау министрлігі шжқ «түркістан жоғары медициналық колледжі» мкк»		
20	Эркинова Шохноза	Открытие центров развития для детей раннего возраста	Қызылорда жоғары медицина колледжі		
21	Мухамбетиярова А Б	Орта буын медициналық қызметкерлерінің кәсіби және тұлғалық құзыреттілігін дамытудағы заманауи тәсілдер	ҚМЖК, 2025		
22	Байғабылова Л Т	Медициналық білім беру ұйымында neaгrod платформасын басқару құралы ретінде қолдану әлеуеті	ҚМЖК, 2025		
23	Жомартқызы М Ж	Орта буын медициналық қызметкерлерінің кәсіби және тұлғалық құзыреттілігін дамытудағы заманауи тәсілдер	ҚМЖК, 2025		
24	Сеилханова Каламқас Нурхановна	Орта буын медициналық персоналдың кәсіби құзыреттілігін дамытудағы инновациялық білім беру технологияларының рөлі	Педиатр Рая Әбдешқызы Кузденованың 80 жылдық мерейтойына арналған Сапалы медициналық көмек – медициналық білім берудегі оқыту тәсілдерін жаңғырту мен кәсіби құзыреттілікті дамыту нәтижесі » атты республикалық ғылыми – практикалық конференциясының материалдар жинағы	29.11.2025	
25	Рахатова Назгүл Әбдімәжитқызы	Болашақ медицина мамандарының эмоционалдық тұрақтылығын қалыптастыруда жалпы пәндердің ықпалы	Педиатр Рая Әбдешқызы Кузденованың 80 жылдық мерейтойына арналған Сапалы медициналық көмек – медициналық білім берудегі оқыту тәсілдерін жаңғырту мен кәсіби құзыреттілікті дамыту нәтижесі » атты республикалық ғылыми – практикалық конференциясының материалдар жинағы	29.11.2025	

26	Бирканова Гулжайна Мухитдиновна	Медицина саласындағы жасанды интеллект	Педиатр Рая Әбдешқызы Кузденованың 80 жылдық мерейтойына арналған Сапалы медициналық көмек – медициналық білім берудегі оқыту тәсілдерін жаңғырту мен кәсіби құзыреттілікті дамыту нәтижесі » атты республикалық ғылыми – практикалық конференциясының материалдар жинағы	29.11.2025	
27	Рустемова Сапура Акылбековна	Применение искусственного интеллекта в преподавании физики	Педиатр Рая Әбдешқызы Кузденованың 80 жылдық мерейтойына арналған Сапалы медициналық көмек – медициналық білім берудегі оқыту тәсілдерін жаңғырту мен кәсіби құзыреттілікті дамыту нәтижесі » атты республикалық ғылыми – практикалық конференциясының материалдар жинағы	29.11.2025	
28	Акмурзаева Алмагуль Кожабергеновна	Жасанды интеллектты математикада қолдану	Педиатр Рая Әбдешқызы Кузденованың 80 жылдық мерейтойына арналған Сапалы медициналық көмек – медициналық білім берудегі оқыту тәсілдерін жаңғырту мен кәсіби құзыреттілікті дамыту нәтижесі » атты республикалық ғылыми – практикалық конференциясының материалдар жинағы	29.11.2025	
29	Акмурзаева Алмагуль Кожабергеновна	КӨРСЕТКІШТІК ФУНКЦИЯНЫҢ МЕДИЦИНАДА ҚОЛДАНЫЛУЫ	"DARA QAZAQ" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ – ӘДІСТЕМЕЛІК, АҚПАРАТТЫҚ – ТАНЫМДЫҚ, ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ЖУРНАЛЫ ҰЙЫМДАСТЫРҒАН «2026 ЖЫЛДЫҢ ХХІ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ КОНФЕРЕНЦИЯСЫ» материалдар жинағы	18.03.2026ж	
30	Акмурзаева Алмагуль Кожабергеновна	«Күрделі функцияның туындысы»	«Ustaz tilegi» Республикалық ғылыми –әдістемелік журналы	2.03.2026	
Облыстық					
1	Әлиәкбар Қамарсұлу Махмұтқызы	Зерттеу әлемінің аспаны - Шоқан Уәлиханов	«Өрлеу» Біліктілікті Арттыру Ұлттық Орталығы»	2025ж	

сұрақтан тұратын сауалнама алынған. Зерттеуге 30 науқас қатысты. Оның ішінде әйелдер-17 ерлер-13 болды. Деректері талдау арқылы әйелдердің көпшілігі (14 адам) салауатты өмір салты ережелерін сақтайды, мұның негізгі дәлелі әйелдер өз денсаулығына ерлерге қарағанда көбірек жауапты (7 ер адам салауатты өмір салты ережелерін сақтайды). Сауалнама нәтижесі салауатты өмір салты тақырыбы бойынша халықтың хабардарлығы жоғары және ерлердің денсаулығына деген қызығушылығы төмен екенін көрсеткен.

Келесі «Профилактика нарушений репродуктивного здоровья у женщин в возрасте до 40 лет» тақырыбында жүргізілген зерттеуге ішкі жасады. (О.Е. Кононов), О.Е. Кононов (ұрпақты болу денсаулығының бұзылуының алдын алудың үш түрін ажыратыды: біріншілік (әлеуметтік), екіншілік (әлеуметтік-медициналық), үшінші (медициналық).

Алғашқы (әлеуметтік) профилактика салауатты өмір салтын қалыптастырудың, жастардың репродуктивті, жыныстық және некелік мінез-құлқын тәрбиелеуден тұрады. Екіншілік (әлеуметтік-медициналық) профилактика отбасын жоқтарға мәселелерін шешуге бағытталған медициналық-әлеуметтік көмек беруі қамтиды. Бұл жұмысты отбасын жоқтарға және ұрпақты өсіру орталықтары жүргізуі қажет. Үшіншілік (медициналық) репродуктивті қызметі бұзылған қыздар мен әйелдерді ерте анықтау, емдеу және оңалтуды қамтиды.

Осыған байланысты, 40 жасқа дейінгі әйелдердің ұрпақты болу денсаулығын сақтаудың алдын алу шараларын әзірлемес бұрын олардың денсаулығының бұзылуына терең талдау жүргізуі қажет екені анықталды.

Осы зерттеу нәтижелеріне тоқталсақ:

40 жасқа дейінгі жас әйелдердің репродуктивті денсаулығының жай-күйіне зерттеу жүргізу үшін биомедициналық және медициналық-әлеуметтік факторларды анықтау мақсатында сауалнама жүргізілген. Зерттеу сауалнама жүргізу үшін қолайлы жағдайларда респонденттерге мақсаттың медициналық-әлеуметтік маңыздылығын, әсіресе оның нәтижелерін алдын ала түсіндіре отырып, анонимді сауалнамалар әдісін (антенаталдық диспансердегі гинекологқа бару кезінде) пайдалана отырып жүргізілген. Бұл ретте сауалнама нәтижелерінің жоғары сенімділігіне қол жеткізу үшін толық құпиялылық тиісті кепілдіктерді алған, өз еркімен келісімін берген респонденттер ғана сараптамадан өткен.

Сауалнамаға қатысқан 920 әйелдің 25 ± 1,2% жас әйелдер (299 адам) қандай да бір гинекологиялық ауруларын болуы туралы сұраққа оң жауап берген. Репродуктивті функцияда қандай да бір бұзылымдардың жоқтығын респонденттердің 75 ± 1,2% атап өтті. Жұмысты осы кезеңнің нәтижелері әрбір төртінші әйелдің репродуктивті бұзылыстары бар екенін көрсеткен. Ал 40 жасқа дейінгі жас әйелдер арасында гинекологиялық патологияның мұндай жоғары таралуы бұл зерттеудің қажеттілігін растап қана қоймай, сонымен қатар алдын алу шараларын әзірлеу қажеттілігін көрсетеді. Зерттеу қортындысы жоғары соматикалық және гинекологиялық сырқаттанушылық, ЖЖББ таралуы, етеккір-аналық циклінің бұзылуы 40 жасқа дейінгі жас әйелдерді жоғары репродуктивті түзелетін тобына жатқытуға мүмкіндік беретін факторлардың жиынтығы болып табылады, біті профилактикалық жұмысты жақсарту бойынша шұғыл ұйымдастырушылық және келесі шараларды талап етеді.

Келесі талдау «Роль мелинниковой сестры в профилактике репродуктивного здоровья женщин» тақырыбындағы Белгород қаласында 2019 жылы жүргізілген зерттеуге жасады. Зерттеу аурулардың алдын алудағы медбикенің ролін зерттеу мақсатында әйелдердің ұрпақты болу денсаулығына негізделген зерттеу №7 емхананың әйелдеріне кенес беру бөлімшесінде жүргізілген.

4

Зерттеу барысында екі сауалнама құрастырылды. Алынған деректер мынадай болу үшін диаграммалар түрінде нәтижесі талданған. Әрбір сауалнама белгілі бір аудиторияға бағытталған және өз мақсаттары бар.

Бірінші анкета диспансерге келушілерге (респонденттерге) құрастырылды. Ол әйелдердің репродуктивті денсаулығы туралы білім деңгейін анықтауға бағытталған сұрақтарды қамтиды.

Екінші сауалнама орта медицина қызметкерінің қарым-қатынасын талдауға бағытталған және бұл медицина қызметкерінің науқастармен қарым-қатынасы мен одан әрі практикалық қызметіне ұсыныстар әзірлеуге мүмкіндік берді.

Бірінші сауалнамаға 30 респондент қатысқан, олардың жас мөлшері бойынша нәтижесі 9 адам (30%) 18-25 жас аралығын қамтиды, 6 адам 25-40 жас аралығы (20%), 40-50 — 8 адам (27%), 50 жас және одан жоғары — 7 адамды құрады. Зерттеу талдамасы бойынша респонденттердің репродуктивті денсаулық туралы білімі 23 пациент (77%) репродуктивті денсаулық туралы біледі, 7 пациент (23%) хабары жоқ. Зерттеу соңында «Репродуктивті денсаулық» ұғымы, репродуктивті денсаулық – бұл толық физикалық және әлеуметтік салауаттылық, ұрпақты болу жүйесінің ауруларының болмауы немесе оның функциясының бұзылуы деген пікірге келген.

Екінші сауалнама бойынша сауалнамаға 10 респондент – емхананың орта буынды медицина қызметкерлері қатысты.

Барлық алынған деректері талданғаннан кейін зерттеу қортындысы келесідей:

- Халыққа жақын мамандар – медициналық мейіргерлер әйелдердің репродуктивті денсаулығы және оның сақталуы туралы ақпарат беруі керек;
- мейіргерлердің репродуктивті денсаулығы туралы білім деңгейін арттыру;
- репродуктивті денсаулық бойынша кенес беру үшін медицина қызметкерлерінің жеткілікті білімі болуы керек.

- пациентке кенесер мен қарым-қатынас, психосетімді әңгімелер жүргізу мейіргердің алға қойылған міндеттерді жүзеге асыруға ықпал етеді.

ҚОРЫТЫНДЫ:

Репродуктивті функцияның шектелуіне әкелетін ауруларды ерте анықтау және емдеу үшін көрсеткіштер бойынша акушер-гинеколог, уролог-андролог және басқа да мамандардың балалар мен тұрғындарды мерзімді тексерулері қажет. Мәсүйемдік пен алкогольмен елдегі әлеуметтік-демографиялық жағдайды қиындатады, популяцияға және оның психикалық және физикалық мүмкіндіктеріне әсер етеді, әлеуметтік пайдалы белсенділігі төмендетеді. Алкогольді теріс пайдалану туу деңгейінің төмендеуіне және туа біткен физикалық және психикалық ауытқулары бар балалар санының көбеюіне әкеледі. Тұрғындардың репродуктивті денсаулығын сақтау қазіргі қоғамның негізгі міндеттерінің бірі болып табылады. Халықтың маңызды әлеуметтік-демографиялық тобы болып табылатын жас отбасы ерекше назар аударылады. Салауатты өмір салтын қалыптастыру жастар арасында зиянды дәстүрді болдырмайтын оңалдығы дағдылар, маңызды мен өмірлік тәртіптерді келесіні бекітуден көрініс табуға тиіс. Біздің эксперименттік зерттеуіміздің мақсаты ерлер мен әйелдердің репродуктивті денсаулығына қатынасын зерттеу болды. Біз жүргізген зерттеу нәтижелері бойынша, тұрғындардың репродуктивті денсаулығы туралы түсінігі бар және өз денсаулығын қорғауда медицина қызметкерлерінің кенесі қажеттілігі көрініс.

5

Пандаланылған әдебиеттердің тізімі:

1. Анстова Л.С. Квалификация хулиганства: Учеб.-практ. пособие. СПб., 2004.-264с.
2. Андреева Г.М. Социальная психология. М., 2000. —326с.
3. Асмолов А. Г. Психология личности. — М., 2000. —276с.
4. Афанасьева Т.М. Семейные портреты. М.: Знание, 2005. - 226с.
5. Безруких М. Я и другие, или Правила поведения для всех. М.: Маяк, 2001.- 348с.
6. Богданович Л.А. Белый ужас; М.: 2008. - 97 с.
7. Бытко Ю.И. Учение о рецидиве преступлений в российском уголовном праве: История и современность. Саратов, 2003.-224с
8. Деларю В.В. Губительная сигарета; М.: Медицина, 2007. – 80 с.
9. Еремин Б.А. Рынок труда и занятость в современной России. — СПб. 2003. -342с.
10. Ерышев О.Ф. Жизнь без наркотиков. М.: Астрель АСТ, 2005.-159с.
11. Завьялов А.С. Последствия застолья // Учительская газета, 2004. – 11 авг.С.4

Министерство
здравоохранения
Республики Казахстан

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ
МИНИСТРЛІГІ
ҚЫЗЫЛОРДА МЕДИЦИНАЛЫҚ ЖОҒАРЫ КОЛЛЕДЖІ

MINISTRY OF HEALTHCARE OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN
KYZYLORDA MEDICAL HIGHER COLLEGE

«ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНА ТӘУЕЛСІЗ МЕЙІРГЕР ІСІНІҢ
ОЗЫҚ ТӘЖІРИБЕЛЕРІН ЕНГІЗУ» АТТЫ
ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ - ПРАКТИКАЛЫҚ КОНФЕРЕНЦИЯ
МАТЕРИАЛДАРЫ ЖИНАҒЫ
16 - 17 МАМЫР, 2025

INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
PROCEEDINGS
«IMPLEMENTATION OF BEST PRACTICES OF INDEPENDENT
NURSING IN THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN»
MAY 16 - 17, 2025

ҚЫЗЫЛОРДА, 2025

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ
МИНИСТРЛІГІ
ҚЫЗЫЛОРДА МЕДИЦИНАЛЫҚ ЖОҒАРЫ КОЛЛЕДЖІ

MINISTRY OF HEALTHCARE OF THE REPUBLIC OF
KAZAKHSTAN
KYZYLORDA MEDICAL HIGHER COLLEGE

«ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНА ТӘУЕЛСІЗ МЕЙІРГЕР
ІСІНІҢ ОЗЫҚ ТӘЖІРІБЕЛЕРІН ЕНГІЗУ» АТТЫ
ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ - ПРАКТИКАЛЫҚ
КОНФЕРЕНЦИЯ МАТЕРИАЛДАРЫ ЖИНАҒЫ
16 - 17 МАМЫР, 2025

INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL
CONFERENCE PROCEEDINGS
«IMPLEMENTATION OF BEST PRACTICES OF INDEPENDENT
NURSING IN THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN»
MAY 16 - 17, 2025

УДК 614.253.5
ББК 51.1(2)
К18

Жалпы редакциясын басқарған Қызылорда медициналық жоғары
колледжіннің директоры, м.ғ.к. Ж.А. Қалмақова

Редакция алқасы:
Л.Т. Байгабылова, Г.С. Айжанова, А.Ә. Сейітханова
«Қазақстан Республикасына тәуелсіз мейіргер ісін озық
тәжірибелерін енгізу» халықаралық ғылыми-практикалық конференция
материалдары = Сборник материалов Международной научно-
практической конференции «Внедрение наилучших практик
независимого сестринского дела в Республике Казахстан». – Кызылорда:
2025. - 381 бет. – қаз., ағылш., орыс.

ISBN 978-601-08-5135-1

Бұл басылымда «Қазақстан Республикасына тәуелсіз мейіргер
ісін озық тәжірибелерін енгізу» атты халықаралық ғылыми-
практикалық конференцияға қатысушылардың баяндамалары
жарияланды.

Халықаралық ғылыми-практикалық конференция материалдары
жинағында техникалық және орта білімнен кейінгі білім беру
ұйымдарында медицина қызметкерлерін оқыту мен оқыту аяғындағы
үрдістердің, инновациялардың, кедергілер мен өзекті тенденциялардың
талқылануы, сондай-ақ қатысушылар арасында тәжірибе алмасу,
Денсаулық сақтаудағы мейіргер қызметкерлері ролінің талқылануы,
мейіргер персоналдың пациентке бағдарланған оқитудың әдістемелік
инновациялық тәсілдері талқыланды.

Халықаралық тәжірибе негізінде Қазақстан Республикасында
тәуелсіз мейіргер ісін озық тәжірибесін енгізу, алғашқы медициналық-
санитариялық көмек көрсетудегі тәжірибесі кеңейтілген мейіргерлердің
ролі талқылау, кәсіби күйзелу мәселесін және қарым-қатынас
дағдыларының маңыздылығын қарастырылуы, жасанды интеллекттің
мейіргерлік білім беру мен мейіргерлік зерттеулерде қолданылуы,
ғылыми зерттеулердің нәтижелері баяндалды.

Басылымға шетелдік және республикадағы медициналық оқу
орындары оқытушылары мен мамандардың, жас зерттеушілердің ғылыми
баяндамаларының тезистері ұсынылды.

Жарияланымда берілген мақалалар мазмұнына мақала авторлары
жауапты.

ISBN 978-601-08-5135-1

УДК 614.253.5
ББК 51.1(2)
© КМЖК, 2025

*Келісімі рұқсат
06.05*

